Provedba Zakona o zaštiti životinja u jedinicama lokalne samouprave

Hrvatska zajednica općina

2. ožujka 2020.

Obveze jedinica lokalne samouprave sukladno Zakonu o zaštiti životinja

- Osiguranje provedbe kontrole mikročipiranja
- Sudjelovanje u radu skloništa za napuštene životinje
- Donošenje Odluke o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca kojom se može propisati trajna sterilizacija kao metoda kontrole razmnožavanja pasa i mačaka
- Edukacija građana o odgovornom skrbništvu za kućne ljubimce

Osnovne metode smanjenja broja napuštenih pasa i mačaka

- Kontrola mikročipiranja pasa
- Propisivanje i subvencioniranje trajne sterilizacije
- Edukacija

Obveza kontrole mikročipiranja pasa i provedba kontrole mikročipiranja

Ovlasti komunalnog redara:

-Pregledati isprave na temelju kojih se može utvrditi identitet stranke i drugih osoba nazočnih u nadzoru

-Ući u prostorije u kojima se drže kućni ljubimci

-Uzimati izjave stranke i drugih osoba

-Zatražiti od stranke podatke i dokumentaciju (npr. knjižicu psa)

-Prikupljati dokaze na vizualan i druge odgovarajuće načine

-Očitati mikročip

-Podnijeti kaznenu prijavu ili optužni prijedlog

Dužnosti komunalnog redara:

- Komunalni redari sukladno Zakonu o zaštiti životinja provode nadzor nad općim aktom jedinice lokalne samouprave koji uređuje način i uvjete držanja kućnih ljubimaca.
- Ako utvrde da se životinje nalaze u stanju na temelju kojeg se može utvrditi da trpe bol, patnju, strah, da je ozljeđena ili da bi nastavak njezinog života u istim uvjetima bio povezan s neotklonjivom boli i patnjom te da posjednik životinju drži u neprimjerenim uvjetima **dužan** je o tome obavijestiti veterinarskog inspektora.
- U situacijama koje zahtjevaju pružanje veterinarske pomoći životinji, zbrinjavanje napuštene ili izgubljene životinje komunalni redar **neodgodivo obaviještava nadležno sklonište.**

Važno je znati!

- Komunalni redar može provjeriti u bazi Lysacan je li na adresi na kojoj vrši nadzor evidentiran pas.
- Komunalni redar ne treba odmah pristupiti psu niti ulaziti na posjed, već prvo može zatražiti dokaz da je pas označen mikročipom (knjižica psa).
- Komunalni redar ne mora sam pristupiti psu – može tražiti od njegova posjednika da očita čip.
- Velika većina posjednika pasa nema ništa protiv posjete komunalnog redara, očitanja čipa i provjere knjižice.
- Općina može angažirati i veterinarske i deratizacijske službe te fizičke osobe za pomoć u provedbi kontrole mikročipiranja pasa.

Zašto su mikročipiranje i njegova kontrola važni?

- Označavanje mikročipom zakonska je obveza posjednika pasa još od 2004. godine.
- Teško je utvrditi posjednika psa koji nije označen mikročipom pa kad se takav pas pronađe trošak njegova zbrinjavanja u sklonište pada na jedinicu lokalne samouprave.
- Troškovi zbrinjavanja napuštenih životinja su veliki i većini općina predstavljaju financijsko opterećenje.
- Organizacija kontrole mikročipiranja pasa u nadležnosti je jedinica lokalne samouprave, a u tu svrhu su dobile i pristup bazi podataka Lysacan – upisniku kućnih ljubimaca.
- U najboljem je interesu jedinica lokalne samouprave da obiđu sva kućanstva i provjere jesu li svi psi označeni mikročipom.
- Cijena čitača mikročipova je oko 1000 kn.
- Prema Zakonu o veterinarstvu kazna za nemikročipiranog psa je 6000 kn, što je često dovoljno upozorenje.
- Cijena mikročipa je 90 kn, psi se označavaju do 90. dana starosti, a označavanje je jednokratno.

Može se!

GRAD ČAKOVEC:

2018. – 302 psa su smjestili u sklonište

2019. – 128 nakon provedbe kontrole mikročipiranja

ŠTRIGOVA:

2018. – 20 pasa

2019. – 3 psa nakon kontrole mikročipiranja

DONJI KRALJEVEC:

2018. – 13 pasa

2019. – 3 psa nakon kontrole mikročipiranja

Trajna sterilizacija

- Zakon o zaštiti životinja čl. 62. st. 6. omogućava jedinicama lokalne samouprave da općim aktom koji donose u svojoj nadležnosti, a to je Odluka o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca, propišu obveznu trajnu sterilizaciju za skrbničke pse i mačke, uz propisane izuzetke koji se evidentiraju pri nadležnom tijelu jedinice lokalne samouprave (gradski uredi za poljoprivredu ili komunalne poslove ili pri jedinstvenim upravnim odjelima općina).
- Ova odredba Zakona **ne odnosi se na napuštene životinje** jer je njihova kastracija obvezna, nego upravo na kućne ljubimce.
- Do sada je mogućnost propisivanja trajne sterilizacije primijenilo više od 150 jedinica lokalne samouprave uključujući grad Zagreb.
- Propisivanjem trajne sterilizacije općim aktom daje se ovlast komunalnom redaru da naredi trajnu sterilizaciju bez prijave veterinarskoj inspekciji, kada primijeti da se psi ili mačke nekontrolirano razmnožavaju, a njihov posjednik ne brine o zbrinjavanju štenaca i mačića.
- JLS-ovi mogu donijeti odluku o obaveznoj trajnoj sterilizaciji neovisno o koordinacijskoj radnoj skupini ili nekom drugom županijskom tijelu.

Zašto je trajna sterilizacija važna?

- Psi i mačke su visokoreproduktivne vrste čiji se broj može udeseterostručiti u samo nekoliko godina.
- Svi posjednici pasa i mačaka nisu jednako educirani niti odgovorni kako bi spriječili njihovo nekotrolirano razmnožavanje - zato je trajna sterilizacija uz propisane izuzetke najbolje i jedino mjerljivo rješenje.
- U Republici Hrvatskoj nisu registrirane populacije pasa lutalica (pasa koji generacijama žive na ulici), tako da su svi psi koji su napušteni potomci životinja koje su u posjedu, a koje se nekontrolirano razmnožavaju.
- Psi mogu imati dva poroda godišnje s prosječno šest štenaca, mačke mogu imati tri poroda godišnje s prosječno tri do četiri mačića – nemoguće je sve te životinje adekvatno udomiti.
- U skloništima se najčešće zbrinjavaju vrlo mlade životinje, često i cijela legla.
- Trošak za jedinice lokalne samouprave je ogroman i nepotreban.
- Sufinanciranje trajne sterilizacije kao što su to dosad učinili mnogi gradovi i općine problem se može smanjiti – svaka kastrirana životinja smanjuje troškove jedinice lokalne samouprave.

Važno je znati o propisivanju trajne sterilizacije općim aktom!

- Kod propisivanja trajne sterilizacije ostavlja se mogućnost evidentiranih izuzetaka.
- Time se ostavlja izbor posjednicima životinja, a cilj se i dalje postiže jer svatko može izabrati da se njegov pas ili mačka izuzmu iz obveze trajne sterilizacije uz uvjet da svojim imenom i prezimenom stoji iza takve odluke te se time ujedno i rješavaju pravne nedoumice s obzirom da ostaje sloboda izbora.
- Na taj način uvodi se konkretna regulacija i propisuje se mjerljiv način provedbe kontrole razmnožavanja.
- Do sada je oko 200 jedinica lokalne samouprave, uključujući grad Zagreb propisalo obveznu trajnu sterilizaciju, uz propisane izuzetke.

Gradovi i općine koje sufinanciraju trajnu sterilizaciju, njih više od 100:

- Pula
- Suhopolje
- Đurđevac
- Umag
- Josipdol
- Slatina
- Kostrena
- Dugo Selo
- Križ
- Požega
- Brdovec
- Križevci
- Bistra
- Mursko Središće
- Vrbanja
- Velika Ludina
- Ivanić Grad
- Nijemci

Letak “Zakonske obveze skrbnika pasa”

ZAKONSKE OBAVEZE SKRBNIKA PASA

NENAPUŠTANJE: Zakonom o zaštiti životinja zabranjeno je napuštanje životinje. Propisana je kazna do 30 000 kn.

OBAVEZNO MIKROČIPIRANJE: Mikročipiranje pasa obavezno je u Republici Hrvatskoj. Kazna za nepoštovanje ove obaveze iznosi do 6000 kn.

KONTROLA RAZMNOŽAVANJA: Zakonska obaveza skrbnika je i osigurati kontrolu razmnožavanja životinje. Ako skrbnik ne želi zbrinuti neželjenu mladunčad, snosi troškove zbrinjavanja. Kao način kontrole razmnožavanja radi se kastracija ženki i mužjaka, rutinski veterinarski zahvat koji sprječava neželjeno potomstvo. Kazna za nepoštovanje ove obaveze iznosi do 30 000 kn.

SVI POTREBNI UVJETI: Skrbnik mora osigurati potrebne uvjete za kućne životinje, što uključuje i veterinarsku skrb. Zanemarivanje i zlostavljanje životinja kažnjivo je iznosom do 30 000 kn, a mučenje i ubijanje zatvorskom kaznom do godine dana.

OVLASTI KOMUNALNOG REDARA: Skrbnik životinje obavezan je komunalnom redaru predočiti dokaz o mikročipiranju i cijepljenju psa.

ČIŠĆENJE IZMETA I POVODAC: Skrbnik je dužan počistiti izmet za svojim psom i držati životinju na povodcu, osim na mjestima gdje je dopušteno da se pas kreće slobodno.

UDOMLJAVANJE UMJESTO KUPNJE: Udomljavanjem umjesto kupnje možete pomoći psu i svojoj zajednici. Pas iz skloništa je zdrav, cijepljen, mikročipiran i kastriran.

Budite odgovorni i ne riskirajte visoke novčane kazne! Odvedite svojega psa na cijepljenje, mikročipiranje i kastraciju te održavajte svoj grad čistim i ugodnim za život.

Ako ste svjedok kršenja zakona, zanemarivanja ili zlostavljanja životinja, svakako prijavite takve slučajeve nadležnoj veterinarskoj inspekciji i komunalnom redarstvu, a u slučaju zlostavljanja i policiji. Budite aktivan sudionik društva i štitite životinje!

Letak “Dobrobit trajne sterilizacije”

KOJI SU RAZLOZI ZA KASTRACIJU

JESTE LI ZNALI?

- da samo jedna mačka i njezino potomstvo tijekom sedam godina mogu dostići na svijet 420 000 mačića
- da samo jedna kuja i njezino potomstvo tijekom sedam godina mogu dostići na svijet 67 000 štenaca

KASTRACIJA KUČNIH ŽIVOTINJA važna je za same životinje, životinje koje ih okružuju, za njihove skrbnike, a i ostale ljude s kojima životinje dolaze u dodir, kao najbolji način prevencije neželjenih mačića/štenaca te kao prevencija od upala, tumora reproduktivnih organa i ostalih, često i smrtonosnih bolesti životinja. Kastracija životinja je operativno uklanjanje spolnih organa – kod ženke (što se u svakodnevnom govoru često naziva sterilizacijom) jajnika, jajovoda i maternice, a kod mužjaka testisa. Svake godine ubija se velik broj pasa i mačaka zato što se nema tko odgovorno i na zadovoljavajući način brinuti o njima. Da bi se to spriječilo, kao i neki od ovdje navedenih problema, rješenje je kastracija kućnih životinja. Kastracija je nužan način pomoći životinjama.

GRADOVI I OPĆINE

Prema Zakonu o zaštiti životinja, gradovi i općine mogu propisati obaveznu trajnu sterilizaciju kao način kontrole razmnožavanja pasa i mačaka. Mnoge lokalne zajednice već su iskoristile taj dobar zakonski alat i time pomogle životinjama i svojem proračunu jer su krenule u rješavanje uzroka problema s obzirom na to da neželjene životinje i nastaju od nekastriranih pasa koji imaju skrbnike. Zakon dopušta propisivanje izuzetaka koji se evidentiraju. Potaknite lokalne zajednice da, ako još nisu, propišu ovu razumnu obavezu.

Nakon što pročitate letak, molimo da ga proslijedite dalje.

KADA JE NAJRANIJE MOGUĆE IZVRŠITI KASTRACIJU?

Veterinari preporučuju kastraciju životinje prije prvoga tjeranja. Životinja neće zaostati u rastu (naprotiv, poznato je da kastracija u mladosti kod svih životinja dovodi do produljenja rasta epifize, što rezultira čak nešto višim rastom). Također, kastracija ne utječe na temperament i nema utjecaja na sposobnost debljanja, koja ovisi isključivo o količini hrane koju životinja pojede.
S obzirom na to da su kućne životinje izdvojene iz svojega prirodnog staništa, mi preuzimamo odgovornost za njihovu dobrobit i razmnožavanje. Budite savjestan skrbnik i ovim načinom spasite mnoge životinje osuđene na lutanje, skloništa i nasilnu smrt.
Kastrirajte kako biste spriječili patnju i smrt i omogućili životinjama dug i miran suživot s ljudima i ostalim životinjama. Potičite kastraciju i uklanjajte predrasude.
Kastrirajte uličnе mačke i vratite ih na mjesto s kojega ste ih uzeli. Ne kupujte životinje, već udomite napuštenoga psa ili mačku.

VIŠE O ZAŠTITI ŽIVOTINJA TE OBAVIJESTI O MOGUĆNOSTI BESPLATNE ILI POVOLJNE KASTRACIJE POTRAŽITE NA WWW.PRIJATELJI-ZIVOTINJA.HR.

MREŽA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA PROJEKT JE PRIJATELJA ŽIVOTINJA I OKUPLJA 55 UDRUGA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA IZ CIJELE HRVATSKE. WWW.MREZA-ZA-ZASTITU-ZIVOTINJA.COM UPLATE DONACIJA NA IBAN: HR7723400091130724602

MREŽA ZA ZAŠTITU ŽIVOTINJA

1. Kastrirana životinja rjeđe će završiti na ulici gdje ju čekaju glad i žeđ, automobili, bolesti, hladnoća i izgubljenost.
2. Kastracijom se sprječava nekontrolirano povećanje populacije kućnih životinja, a samim time i nepotrebno nasilno gašenje njihovih života, kao i rađanje neželjenih štenaca/mačića i uz to uvijek povezan problem njihova udomljavanja.
3. Kastracijom se sprječava psihička patnja životinje, odnosno njezina depresija, agresivnost prema drugim životinjama i bježanje od kuće u potrazi za partnerom kako bi zadovoljila svoje prirodne nagone.
4. Kastracija je zaštita od bolesti kao što su tumor dojki i maternice, piometra, sepsa, rak prostate i testisa, a kastrirana životinja živi dulje. Danas se takva operacija obavlja rutinski i životinja već nekoliko sati nakon operacije može sve obavljati samostalno.

Odgovornost kroz sva godišnja doba

Skloništa

- U Republici Hrvatskoj djeluje 33 registriranih skloništa za životinje s ukupnim kapacitetom od oko 1650 životinja (pasa i mačaka).
- Četiri skloništa nemaju registrirani broj smještajnih jedinica.
- Od toga je osam skloništa neprofitnog karaktera, ostala su profitna.
- Na području dvije županije: Ličko-senjske i Dubrovačko-neretvanske ne postoji niti jedno registrirano sklonište za životinje.
- Smještaj pasa u skloništima koje vode udruge za zaštitu životinja ili su osnovane od strane jedinica lokalne samouprave jeftiniji je za korisnike.
- Primjerice: smještaj po psu u skloništu Udruge Pobjede iz Osijeka košta 1600 kn, u skloništu Prijatelji iz Čakovca košta 1250 kn – cijena je izražena jednokratno po psu, **ne naplaćuju mjesečni boravak psa u skloništu.**
- Cijene smještaja u profitnim skloništima penju se na 5000 kn jednokratno, dok neka skloništa naplaćuju nekoliko tisuća kuna za hvatanje, mikročipiranje, cijepljenje i kastraciju + mjesečni smještaj i do 1000 kn mjesečno po psu.
- Iz ovoga jasno proizlazi da su neprofitna skloništa znatno jeftinija, a smještaj životinja u njima bolji **zbog visoke fluktuacije i ulaganja u promociju**

Važno je znati!

Kada se iz skloništa udome štenci ili mačići koji zbog mlade dobi još ne mogu biti kastrirani –

sklonište im mora osigurati trajnu sterilizaciju po spolnoj zrelosti.

Sklonište za napuštene životinje u Zadarskoj županiji – prepuno štenaca

Lijevo: samo jedno leglo jedne kujice – može imati takva dva godišnje

Desno: Kujica s 10 štenaca u skloništu Velika Gorica

Novi Pravilnik o skloništima

- U listopadu 2019. objavljen je novi Pravilnik o skloništima koji olakšava osnivanje skloništa zahtijevajući manje infrastrukturne uvjete, a naglasak je na ophođenju sa životinjama i funkcioniranju skloništa.
- Regulacija privremenog udomljavanja za posjednike s 10 do 20 pasa.
- Dopušteno vanjsko držanje životinja, uz propisane uvjete.
- ...

Registracija uzgajivača

- Zakon o zaštiti životinja nalaže da svi uzgajivači kućnih ljubimaca moraju biti registrirani pri Ministarstvu poljoprivrede.
- Vrlo je važno da lokane zajednice provjere jesu li svi uzgajivači na njihovom području registrirani odnosno da iskorjene ilegalni uzgoj životinja s obzirom da će posljedice takvog uzgoja snositi sami.
- Često višak neprodanih životinja završe kao napuštene životinje.
- U najboljem je interesu lokalnih zajednica da na svom području imaju nadzor nad uzgajivačima u smislu da vode računa da su svi registrirani u bazi uzgajivača pri Ministarstvu poljoprivrede.

Što jedinice lokalne samouprave moraju učiniti kako bi smanjile broj napuštenih životinja

- Donijeti novu Odluku o načinu i uvjetima držanja kućnih ljubimaca.
- Njome propisati obveznu trajnu sterilizaciju.
- Obići sva kućanstva i tako provesti sveobuhvatnu kontrolu mikročipiranja pasa.
- Sufinancirati trajnu sterilizaciju.
- Pokušati sklopiti što povoljniji ugovor o zbrinjavanju pasa u skloništu, uz zahtijevanje svih evidencija i redovitih kontrola rada.
- Aktivno udomljavati pse sa svojega područja koji se nalaze u skloništu.
- Izgraditi sklonište ili privremeni smještaj u suradnji sa skloništem.
- Nabaviti čitač mikročipova i zatražiti ulazak u bazu podataka Lysacan.

Možemo vam pomoći!

Na stranici www.prijatelji-zivotinja/zakon2017 možete pronaći:

- savjete za poboljšanje fluktuacije skloništa
- šprance ugovora između lokalnih zajednica i skloništa
- primjere upozorenja za komunalne redare
- primjere programa edukacije komunalnih redara
- savjete za uštedu financijskih sredstava za zbrinjavanje napuštenih životinja
- pravna objašnjenja propisvanja trajne sterilizacije,
- besplatne pripreme letaka, jumbo-plakata i ostalih materijala
- organiziramo posjete skloništima u Zagrebu, Čakovcu, Osijeku i Virovitici
- dolazimo na gostovanja i kratke prezentacije na koordinacijske radne skupine i kolegije gradonačlenika i načelnika
- sve navedene materijale šaljemo na upit mailom, obratite nam se na pz@prijatelji-zivotinja.hr

Hvala na pažnji!

Informacije, primjere ugovora, šprance, pozitivne primjere provedbe Zakona možete pronaći na:

www.prijatelji-zivotinja.hr/zakon2017

Ili putem e-maila: **pz@prijatelji-zivotinja.hr**

I na broj telefona: **091 506 7905**